

Det, som ganske vist er en væsentlig Indvending mod det foreliggende Lovudkast, er det, at det lader det indgribende Spørgsmaal om Kirkens Eiendomsret til de Midler, der findes henlagte til kirkeligt Brug, staae hen i den samme ubesvarede Tilstand, hvori det findes for Tiden. Den ærede Minister har sagt i et Foredrag iforgaars, eller maaskee det var den første Dag af Forhandlingerne, at det var det Allerhøvedste, hvortil han med Hensyn til de her omhandlede Midlers Optagelse paa Finantsloven kunde gaae, at Lønningsfonden blev opført som en særlig Fond, og han lagde saa stærkt Eftertryk derpaa, at det gienfaldt fremgik, at han derved ialtsald vilde reservere Spørgsmaalet, ligesom i sin Tid ved Grundlovens Givelse, saaledes: at der ikke var opgivet noget af den Ret, der dengang forbeholdtes. Paa den modsatte Side har den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) og mange Andre paastaet, at saalænge Lønningsfonden opførtes som en særlig Afdeling af Finantsloven, saalænge var ikke det Princip fuldførgjort, som efter hans Anskuelse var det rette, nemlig at Staten var Herre over Kirkens Gods. Jeg skal ikke nægte, at jeg i den Henseende slutter mig til de Bemærkninger, der desangaaende bleve fremsførte af min ærede Ven fra Ribe Amts 2den Valgkreds (Ansjær). Jeg troer, at den Erfaring, der foreligger med Hensyn til de særlige Fonds paa Finantsloven, viser tydeligt og klart, at hvad der først gang er der, er unddraget enhver Andens Myndighed end Rigsdagens og Regjeringens i Forening. Jeg troer derfor ikke, at den ærede Kultusminister ved at opføre den geistlige Lønningsfond paa Finantsloven som en særlig Fond virkelig har fastholdt noget saadant Princip som det, han syntes at lægge i sine stærke Udtryk om, hvad der var det hderste Punkt, hvortil han kunde gaae. For mig staaer det klart, at hvis Loven gaaer igjennem, som den foreligger med Lønningsfonden opført paa Finantsloven som særlig Fond, saa er, om ikke Kirkens Eiendomsret, saa ialtsald Kirkens Dispositionsret over det, den kræver som sin Eien-

dom, fuldstændig opgivet. Den ærede Minister stiller det hen som et uafgjort Punkt, men jeg troer, at alle de, der nære den Anskuelse, at Godset er Kirkens, maae betragte Slaget som tabt i det Dieblik, dette Lovforslag bliver vedtaget som Lov. Og saa af den Grund kan jeg slutte mig til den ærede Rigsdagsmand, at de, der ønske, at Kirkens Gods, Præstegodsset, skal gaae over til Statseiendom, have intet Kløgere at gjøre end med begge Hænder at gribe det nærværende Lovforslag. Jeg haaber, at de ikke ville gjøre det, men i Konsekvens af deres egne Anskuelser kan jeg ikke see, at de kunne gjøre noget Rettere. Det store Spørgsmaal om Kirkens Eiendomsret kunde i Grunden ikke komme frem paa nogen uheldigere Maade end netop ved en Lønningslov. Det er vistnok umægteligt, at den større eller mindre Sympathi for den evangelist-lutheriske Kirke, at den større eller mindre Antipathi imod Præsterne spiller en stor Rolle i dette Tilfælde, hvor der er Tale om Afgjøvelsen af deres Lønning — og hvor man kun har med Penge at gjøre, vil man lægge stærkere Vægt og Eftertryk paa Fordringen om Statens Eiendomsret til Kirkegodset end under andre Forhold.

Jeg holder mig overbeviist om, at dersom der forelaa et Forslag om Ordningen af Kirkens Forsatning, hvorved der var Tale om at give f. Ex. Menighederne nogen Andeel i Kirkens Bestyrelse, saa vilde Spørgsmaalet stille sig ganske anderledes for idetmindste endeel af de ærede Medlemmer, end nu, hvor de ikke see, at Præstegodsset eller Lønningsfonden har Andet at gjøre end at lønne Præsterne, og hvor de derfor i fuldkommen naturlig og retmæssig Bestræbelse efter at være raadige over Præsternes Løn kræve for Staten Eiendomsret over det paagældende Gods. Jeg maa tilstaae, at det har været mig aldeles umuligt at komme til et klart Resultat med Hensyn til det Spørgsmaal, om Folkekirken eier dette Gods eller ikke; jeg kunde ligesaa let have en Mening eller en Anskuelse derom, som f. Ex. flere af de ærede Herrer, der i mere eller mindre stærke Udtryk have sagt: Jeg vil, at Staten skal have